

## DYSLEKSJA

**DYSLEKSJA** - trudności w czytaniu ( zaburzenia zarówno tempa i techniki czytania jak i stopnia rozumienia treści ).

**DYSGRAFIA** -niski poziom graficzny pisma ( brzydkie, "koślawe" litery, trudności z utrzymaniem się w liniaturze, nierówne litery w wyrazach ).

**DYSORTOGRAFIA** - trudności z opanowaniem poprawnej pisowni ( dziecko popełnia błędy - nie tylko ortograficzne - mimo dobrej znajomości zasad pisowni ).

**GŁĘBOKA DYSLEKSJA ROZWOJOWA** - brak jest szczegółowej charakterystyki tej postaci głębokich zaburzeń. Można zaproponować tu podstawowe kryterium rozpoznania, takie jak: zatrzymanie się na poziomie czytania elementarnego i nie osiągnięcie poziomu czytania zaawansowanego lub opóźnienie o 3-4 lata w zakresie umiejętności czytania. Tak poważnym zaburzeniem czytania zwykle towarzyszą równie poważne zaburzenia opanowania poprawnej pisowni. Inną postaci tych zaburzeń cechuje istotne opóźnienie w czytaniu przy bardzo nasilonych trudnościach w pisaniu zarówno w zakresie poprawności pisowni, jak i budowania wypowiedzi na piśmie, błędów stylistycznych i interpunkcyjnych (w klasyfikacji DSM-IV określa się je jako zaburzenia ekspresji pisania). Kryterium takiego podziału jest charakter obserwowanych zaburzeń w czytaniu i pisaniu ( czyli rodzaj najczęściej spotykanych objawów ). U dzieci z dysleksją zazwyczaj stwierdza się zaburzenia percepcji wzrokowej, słuchowej oraz integracji percepcyjno-motorycznej. W związku z tym niektórzy autorzy wyróżniają następujące typy dysleksji:

**DYSLEKSJA TYPU WZROKOWEGO** - u jej podłoża leżą zaburzenia percepcji i pamięci wzrokowej powiązane z zaburzeniami koordynacji wzrokowo-ruchowej i ruchowo-przestrzennej.

**DYSLEKSJA TYPU SŁUCHOWEGO** - uwarunkowana zaburzeniami percepcji i pamięci słuchowej dźwięków mowy, najczęściej powiązana z zaburzeniami funkcji językowych.

**DYSLEKSJA INTEGRACYJNA** - kiedy to poszczególne funkcje nie wykazują zakłóceń, natomiast zaburzona jest koordynacja, czyli występują zaburzenia integracji percepcyjno-motorycznej.

**DYSLEKSJA TYPU MIESZANEGO** - gdy występują jednocześnie zaburzenia w percepcji i pamięci słuchowej, pamięci i percepcji wzrokowej, wyobraźni przestrzennej.

### Trudności w nauce poszczególnych przedmiotów

Dość często zdarza się, że problemy szkolne dzieci dyslektycznych kojarzone są tylko z nauką języka polskiego. Oczywiście nauczyciel polonista może je najłatwiej zauważyć. Niestety trudności dotyczą również nauki innych przedmiotów.

### Matematyka

- trudności w rozwiązywaniu zadań tekstowych mimo prawidłowego myślenia matematycznego ( problemy z odczytywaniem ze zrozumieniem ich treści )

- błędne przepisywanie np. słupków, znaków działań ( w nieodpowiednich miejscach co może wpływać na prawidłowość obliczeń )
- brak wyobraźni przestrzennej, trudności w zapamiętywaniu kształtów figur i kątów
- słabe rozumienie pojęć ( góra-dół, wyżej-niżej )
- zmiany kierunku w rysunkach ( np. w wektorach )
- niezamierzone zmiany w kolejności cyfr w liczbach
- mylenie znaków nierówności
- zapisywanie liczb od prawej do lewej
- problemy w pamięciowym uczeniu się ( tabliczka mnożenia, wzory )

### **Geografia**

- utrudnione czytanie mapy
- niewłaściwa orientacja w stronach świata

### **Języki obce**

- szczególne problemy w nauce tych języków, które cechuje znaczna rozbieżność między wymową a pisownią
- mylenie liter mających w języku polskim inne brzmienie ( np. w j. rosyjskim "m, u, y, b" )
- problemy z rozumieniem mowy ze słuchu, zwłaszcza odtwarzanej z kaset lub płyt w wykonaniu native speakera
- problemy z akcentem i intonacją
- wszystkie trudności występujące w nauce języka polskiego

### **Historia**

- problemy w zapamiętywaniu dat, chronologii zdarzeń

### **Technika, plastyka**

- trudności w zespoleniu pojedynczych ruchów w całość ( np. podczas wycinania, lepienia, rysowania )
- błędne kierunki odwzorowywania
- niezamierzona niestaranność

### **Wychowanie fizyczne**

- nieudolność w grach zręcznościowych
- pomyłki przy zmianach kierunku w rzędzie i w szeregu ( słaba orientacja w schemacie ciała i przestrzeni )
- problemy w koordynacji ruchu z muzyką
- problemy w ćwiczeniach z przyrządami ( np. ze skakanką, z poręczą ) .

Pedagog: opracowanie na podstawie dostępnych źródeł internetowych i bibliograficznych.